

Van onze eigen kunst (Groot-Nederlandsche) is het maar beter den Aelbert Bouts, met den onnoozelen Christus, stilzwijgend voorbij te gaan, om den Brouwer, thans in Boymans, te roemen wegens zijn kleuren en zijn plastiek, en eveneens het aan Gerard David toegeschreven portretje van een man met hanglip, zeer individueel van expressie; alsook het mansportretje, vroeger in het Van Stolk-museum, thans voor goed in Twente begraven, waarin zoo goed het mummelende, tandenlooze van den ouderdom is uitgedrukt.

Een primitief, Madonna met Kind, is om der merkwaardigheidswille te vermelden, om zijn profanatie van den Heiligen Geest (de Duif), dien het Christenkind als speelgoed aan een touwtje laat vliegen.

Van J. Lievens is interessant een goed landschap, Rembrandtiek en in zijn kleuren tegelijk Engelsch aandoend; van Rembrandt is prachtig te noemen een laat Jongensportretje; van Terborch is het mansportretje van een hautainen, cynischen Spanjaard uit zijn beste, geestelijke periode, terwijl E. de Witte een van zijn meest opvallend-geometrisch gecomposeerde kerk-interieurs hier heeft. Opvallend is, als interieur met „the invisible man”, een interieur van G. v. d. Heijden, misschien het eerste (volkomen) interieur zonder „stoffage”.

Jan Steen heeft een heel goed Driekoningenfeest, waarop vooral mooi zijn: de in haar leunstoel in elkaar gezakte oude vrouw, het jonge meisje en de kleine op tafel staande koning.

Onder de teekeningen ten slotte een kop van oude vrouw, van Dürer, sterk Italiaansch beïnvloed, met satanischen grijns; en een zeer levende „Indifférent” van Watteau. A. S.

CHARLEY TOOROP IN DE KUNSTZAAL D'AUDRETSCH, 'S-GRAVENHAGE.

Haar expositie bestond uit slechts een gering aantal schilderijen, doch meerendeels zijn ze van een afmeting, dat het zaaltje er geheel mee gevuld was. Op een enkele uitzondering na, was het alles figuur — ten halve lijve zowat en doorgaans véél meer dan levensgroot. Dit laatste op zich zelf is voor het latere werk al van beteekenis. Het duidt op hetgeen zij tegenwoordig nastreeft: nadrukkelijkheid van karakteriseering, waarnaast een neiging tot monumentale uitbeelding, van het „type”. Dit laatste is ondergeschikt, althans in dit werk nog niet een hoofdwaarde. Want daartoe is de grootheid van vormbepaling niet genoegzaam geschraagd door een grootheid van teekenen — waarmee we hier verstaan: de gewisheid van een machtige lijnbestiering, die alle vormwendingen zonder hiaten of breuken tot een voldongen organisme samenbindt. Niettemin kan Charley Toorop soms aan een portretstuk, als dat van haar vader, statuur bijzetten.